

REISJÄRVEN KUNTA
Reisjärventie 8 A, 85900 REISJÄRVI

REISJÄRVEN KUNNAN TYÖSUOJELUN TOIMINTAOHJELMA

SISÄLLYS

	sivu
Tausta	2
1. Toiminta-ajatus	2
2. Työsuojeluorganisaatio	2
3. Työterveyshuolto	3
4. Työturvallisuus	4
5. Työsuojelun tavoitteet	5
6. Tiedottaminen	5
7. Rahoitus	5
8. Yleiset järjestelyt	6
- tapaturmien torjunta	
- yleinen paloturvallisuus	
- kemikaalien käyttöturvallisuus	
- yleinen järjestys	
- työn kuormittavuus	
9. Työsuojelun yhteystiedot	7

Hyväksytty työsuojelutoimikunnassa	7. 12 . 1995
kunnanhallituksessa	11. 1 . 1996
Yhteystiedot tarkistettu ts-pääll	1. 6. 2015

TAUSTA

Työnantajalla on oltava turvallisuuden ja terveellisyys edistämiseksi tarpeellista toimintaa varten ohjelma. Tämä koskee kaikkia työnantajia yksityisillä ja julkisilla toimialoilla. Asiaa koskeva säännös on lisätty työturvallisuuslain 9 §:ään. Tätä ohjelmaa on ryhdytty kutsumaan työsuojelun toimintaohjelmaksi.

1. TOIMINTA-AJATUS

Reisjärven kunnan työsuojelutoiminnan tavoitteena on saattaa tietämys työsuojeluasioista laajaksi ja syvämmäksi sekä työsuojelun kuuluminen osaksi normaalia toimintaa. Toiminnan tulos näkyy vähäisinä työtapaturmina ja työperäisinä sairauksina sekä työssä jaksamisena. Työsuojelua edistetään neuvonnalla, tarkastuksilla, työpaikkakäynneillä ja koulutuksella sekä työkykyä edistävällä toiminnalla.

Työsuojelutoiminnalla luodaan ja ylläpidetään terveellisiä ja turvallisia työoloja, työvälineitä ja työmenetelmiä kaikille kunnan työntekijöille.

Työterveyshuollolla ja työkykyä edistävällä toiminnalla on keskeinen asema ennaltaehkäisevässä työsuojelussa.

2. TYÖSUOJELUORGANISAATIO

Reisjärven kunnan työsuojeluorganisaatio on työsuojelun valvonta-asetuksen mukainen. Kunnassa toimii työsuojelutoimikunta. Työnantaja (kunnanhallitus) on nimennyt työsuojelupäällikön ja ammattijärjestöt ovat valinneet vaalilla toimikaudeksi kolme työsuojeluvaltuutettua ja näille kullekin kaksi varahenkilöä.

Yhteystiedot ovat kohdassa 9.

Työsuojelutoimikunta koordinoi, ohjaa ja tiedottaa työsuojeluun liittyvissä asioissa. Työsuojelun toteutus on kiinteä osa työnjohdon ja työntekijöiden päivittäistä toimintaa.

3. TYÖTERVEYSHUOLTO

Työterveyshuollon tavoitteena on edistää ja tukea jokaisen työelämässä mukana olevan työkykyä ja toimintakykyä työuran kaikissa vaiheissa. Työkykyä edistävään toimintaan kuuluvat työpaikkaa kehittävät toimenpiteet.

Työkykyä uhkaavat työympäristö- ja kuormitustekijät tulee tunnistaa ja poistaa mahdollisimman varhain ennen kuin ne ovat vaurioittaneet ja heikentäneet yksittäisen työntekijän työkykyä.

Työkyvyn kehityksen seurannassa ovat avainasemassa työnantajan kustantamat kaikkien työntekijöiden terveyskeskuskäynnit, joiden kautta saadaan ajankohtaisin tieto työntekijän terveydentilan kehittymisestä. Monissa työntekijäryhmissä työterveyshuollon säännönmukaiset tarkastukset ovat niin harvoin, että muiden terveyskeskuskäyntien antamalla ajankohtaistiedolla on suuri merkitys.

Tavoitteena on aktivoida työyhteisöjen omaehtoista kehitystoimintaa työterveyteen ja työkykyyn liittyvien tekijöiden osalta. Tämä kohottaa työntekijöiden valmiutta käyttää itsessään ja ympäristössään olevia terveydellisiä voimavaroja. Aktivoinnissa käytetään tarvittaessa keinona mm. omalla paikkakunnalla toteutettavaa ryhmäkuntoutusta

Työterveyshuollon perusteet on kirjattu työterveyshuoltolaissa (743/78).

Lain mukaan työnantajan tulee käyttää työterveyshuollon suunnittelussa ja toteutuksessa työterveyshuollon ammattihenkilöitä, jotka havaintojensa perusteella tekevät työnantajalle toimenpide-esityksiä.

Toimenpide-esitys voi olla työterveyshoitajan tai -lääkärin tekemä terveystarkastus tutkimuksineen, työhygieenikon suorittama mittaus tai fysioterapeutin tekemä selvitys.

Työnantaja päättää tehtyjen toimenpide-esitysten toteuttamisesta.

Valtioneuvoston päätöksen mukaan työnantajan velvollisuus on järjestää hyvän työterveyshuoltokäytännön mukainen työterveyshuolto. Hyvään työterveyshuolto käytäntöön kuuluu seuraavat ennaltaehkäisevät toiminnot: tietojen antaminen ja ohjaus, terveystarkastukset, vajaakuntoisten työntekijöiden seuranta, ensiapuvalmius ja yhteistyö työsuojeluorganisaation kanssa.

Työterveyshuollon palvelut ostetaan Reisjärven terveyskeskukselta, jossa on kaksi koulutettua työterveyshoitajaa ja nimetty työterveyslääkäri.

Lakisääteisiä terveystarkastuksia ovat:

A. Työhön sijoitustarkastus

B. Määräaikaistarkastus

C. Vajaakuntoisten työntekijöiden tarkastus

Työntekijöille annetaan terveystarkastusten ja terveyskeskuskäyntien yhteydessä henkilökohtaista terveysneuvontaa.

Työturvallisuuslain 36 §:ssä tarkoitetun ensiavun järjestämiseen osallistutaan.

Työterveyshuolto on järjestetty kunnallisen työterveyshuoltoa koskevan suositus-sopimuksen mukaisesti. Kunnanhallitus on hyväksynyt nelivuotiskaudeksi työterveyshuollon toimintaohjelman, joka on työsuojeluhoitajilla.

Työterveyshuollon keskeisiä keinoja työsuojelussa ovat työpaikkakäynnit ja työterveys-tarkastukset.

4. TYÖTURVALLISUUS

Yleisestä turvallisuudesta työpaikoilla vastaa työpaikan esimies, joka vastaa asianmukaisten työvälineiden ja varusteiden hankinnasta. Yleisestä työturvallisuuspolitiikan toteuttamisesta kunnan työpaikoilla vastaa kunnanhallitus ja edustajana toimii työsuojelupäällikkö.

Toimipaikkakohtaisessa työsuojelussa keskeisiä keinoja ovat vaarojen arviointi sekä välttäminen ja torjunta jo syntymävaiheessa, työn sopeuttaminen yksilöllisesti, suunnittelu, työmenetelmien valinta, sopeuttaminen tekniikan kehitykseen, vaarallisten tekijöiden korvaamista vaarattomilla ja ohjeiden anto työntekijöille.

Työpaikkakohtaisten vaarojen arvioinnissa on usein eduksi käyttää ulkopuolista arvioijaa. Lähimpiä avustajia ovat työsuojeluvaltuutetut, työsuojelupäällikkö ja työterveyshoitajat. Näitä voi pyytää tarvittaessa paikalle.

Työn sopeuttamisessa yksilöllisesti avainhenkilö on työnjohtaja/esimies, joka tuntee työntekijän yksilölliset ominaisuudet. Työntekijän terveydellisessä työhön soveltuvuuden selvittämisessä auttaa työterveyshuolto.

Suunnittelu, työmenetelmien valinta ja sopeuttaminen tekniikan kehitykseen ovat työnjohdon keskeiset välineet, joiden tehokas käyttö onnistuu parhaiten yhteistyössä työntekijöiden kanssa.

Vaarallisten tekijöiden korvaaminen vaarattomilla edellyttää hyvää tekijöiden tunnistamista. Monissa työtehtävissä suuren vaaratekijöiden joukon muodostavat erilaiset kemikaalit. Käyttöturvatiidoitteiden ajan tasalla pito ja huolellinen tutustuminen niihin sekä niiden noudattaminen on työnjohdon ja työntekijän tärkein työsuojelutoimi. Tarvittaessa lisäneuvontaa käytettävissä olevia tietolähteitä ovat tuotteiden myyjät, terveystarkastaja, työterveyshoitajat ja työsuojeluvaltuutetut sekä -päällikkö.

Vaaratilanteiden ennaltaehkäisyssä ovat keskeisiä työnjohdon ja työntekijöiden toimet siisteyden ja hyvän työpaikkajärjestyksen ylläpitämiseksi.

5. TYÖSUOJELUN TAVOITTEET

Työsuojelun tavoitteita ovat:

- työterveystarkastusten jatkaminen hyväksytyssä aikataulussa
- työpaikkakäyntien ulottaminen kaikkiin työkohteisiin
- hyvän työilmapiirin merkityksen huomaaminen ja ylläpitäminen kaikissa työkohteissa ja henkilöstöryhmissä
- terveellisen liikunnan liittäminen kaikkien työntekijöiden arkielämän osaksi välineenä kuntoremonttikurssit
- tiedottaminen terveellisistä elintavoista ja niiden vaikutuksista hyvän elämänlaadun osatekijöinä työpaikoilla ja vapaa-aikana
- tapaturma- ja sairaus poissaolojen tilastotarkastelut ja toimenpiteet poissaolojen vähentämiseksi
- ergonomian parantaminen kaikissa näyttöpäätetyöpisteissä
- henkisen työsuojelun edistäminen
- kuntayhteisön yhteishengen kohottaminen
- ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kehittäminen
- ennaltaehkäisevän työsuojelutyön kehittäminen

6. TIEDOTTAMINEN

Työsuojelutoimikunta huolehtii siitä, että jokaisella hallintokunnalla on tiedossa:

- työsuojeluvaltuutettujen ja työsuojelupäällikön yhteystiedot
- työsuojelupiirin yhteystiedot
- työterveyshuollon yhteystiedot ja sen tarjoamat palvelut
- toimintaohje työtapaturman sattuessa

Hallintokuntien esimiesten tulee tiedottaa

- työpaikkaa koskevat turvallisuusohjeet
- vaarallisten aineiden käyttöturvallisuudesta ja niiden käsittelystä
- tapaturmista työsuojelupäällikölle ja työsuojelutoimikunnalle
- ohjeista siisteyden ja työturvallisuuteen vaikuttavan järjestyksen ylläpitämisestä
- työsuojeluvaltuutetulle työyksikön ensiapukoulutuksen saaneiden nimet

7. RAHOITUS

Yleinen työsuojelutoiminta ja työterveyshuolto rahoitetaan yleishallinnon menokohdalta. Työsuojelupäällikkö hakee vuosittain toteutuneiden kustannusten perusteella Kansaneläkelaitoksen kautta maksettavan korvauksen työnantajan järjestämän työterveyshuollon ja muun terveydenhuollon kustannuksiin.

Hallintokunnat kustantavat omista talousarvion varaamistaan toimintavaroistaan toimipaikkakohtaisen työsuojelun ja työsuojelusäädösten edellyttämät suojaimet ym.

8. YLEISET JÄRJESTELYT

8.1 Tapaturmien torjunta

Jokaisen työyksikön esimies vastaa tarvittavien ensiapuvälineiden hankinnasta. Hankintaan liittyvää opastusta saa työterveyshoitajilta. Samoin työyksikön esimies huolehtii siitä, että työyksikössä on riittävästi ensiapukoulutettuja henkilöitä.

Työtapaturmien ja työperäisten sairastumisien määrää ja laatua seurataan työterveyshuollon ja työsuojelutoimikunnan keräämän aineiston pohjalta.

8.2 Yleinen paloturvallisuus

Paloturvallisuudesta vastaa kunnassa palopäällikkö. Hänen edellyttämiin työyksiköihin on laadittu tai laaditaan erilliset paloturvallisuutta ja pelastautumista koskevat suunnitelmat.

Pelastautumisharjoituksia järjestetään palopäällikön johdolla tarvittaessa. Jokaisessa työyksikössä tulee olla paloviranomaisen hyväksymä riittävä ensisammutuskalusto. Kalusto tarkastetaan määräajoin. Palopäällikkö huolehtii henkilöstön perehdyttämisestä sammutuskaluston käyttöön sekä poistumis- ja pelastautumisharjoitusten järjestämisestä työyksiköissä.

Työyksiköiden esimiehet huolehtivat tarvittavista tulityöluvista ja henkilöstönsä kouluttamisesta tulitöihin säännösten edellyttämässä laajuudessa.

8.3 Kemikaalien käyttöturvallisuus

Kaikista työntekijöiden käyttöön annettavista kemikaaleista on jokaisessa työpisteessä oltava käyttöturvallisuustiedotteet. Kemikaalien ostaja vastaa myös ostamansa kemikaalin käyttöturvallisuustiedotteen hankkimisesta. Esimies varmistaa työyksikössään käytettävien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden ajantasalla pysymisen ja että ne ovat käyttäjien saatavilla. Kemikaalien käyttäjille tulee esimiesten varata käyttöturvallisuuden edellyttämät suojaimet.

8.4 Yleinen järjestys

Työpaikoilla vallitsevalla siisteydellä ja järjestyksellä on havaittu olevan suora syy-yhteys tapaturma-alttiuteen. Esimiesten tulee huolehtia työyksiköidensä siisteydestä ja järjestyksenpidosta tapaturma-alttiuden pienentämiseksi. Jätteet tulee toimittaa niiden turvallisen jatkokäsittelyn edellyttämään keräilyjärjestelmään.

Jokainen työntekijä on velvollinen välittömästi ilmoittamaan havaitsemansa vian tai puutteen esimiehelleen, joka vastaa vian tai puutteen korjaamisesta.

Työntekijä on velvollinen tunnistamaan koneiden ja laitteiden vaaralliset osat sekä

huolehtimaan, että turvalaitteet ovat paikoillaan ja niitä käytetään asianmukaisesti. Erityislaitteille kuten paineastioille tulee järjestää säännönmukaiset tarkastukset.

8.5 Työn kuormittavuus

Kunnalla on erillinen suunnitelma työolojen, henkisen kuormittavuuden sekä häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseen. Suunnitelma on nähtävillä kunnan ATK-verkossa.

9. TYÖSUOJELUN YHTEYSTIEDOT

työsuojelupäällikkö	- tekn.joht. Matti Kiviniemi	puh. 040 - 3008 250
työsuojeluvaltuutetut (ts- toimikunnan jäsenet)	- opettaja Jarkko Hyvönen - rakennusmies Jussi Mattola -johtava lomittaja Jaana Kiviharju	040 - 3008 421 040 - 3008 241 040 - 3008
työsuojelupiiri	Pohjois- Suomen aluehallintovirasto, Työsuojelun vastuualue Ylivieskan toimipiste Valtakatu 4 84101 YLIVIESKA tarkastaja Jyrki Tervo tarkastaja Tuija Haikola tarkastaja Reijo Grekula	044-715 9574 044 715 95710 044 715 9570
työterveyshuolto	Peruspalvelukuntayhtymä SELÄNNE Reisjärven terveyskeskus Savikontie 1, 85 900 Reisjärvi työterveyshoitajat Katja Leppälä	040-3008 311 040-3008 322 ja 040 - 3008 321
tapaturmavakuutus	OP-Pohjola-Yhtiöt / Timo Riutta	010 253 1362
palopäällikkö	vs. palomestari Mats Paloranta	044 - 4296 261
jätehuoltokuljetukset	Reisjärven Jätehuolto- ja koneurakointi Oy E Luotoniemi	040 – 577 2973 0400 - 772 333
kotitalouksien ongelmajätteen vastaanotto	Reisjärven Jätehuolto- ja koneurakointi Oy Luotoniementie 5, 85900 Reisjärvi	